

Forslag

til

Lov om ændring af lov om maritime uddannelser og lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.

(Harmonisering af visse regler for de maritime uddannelser)

§ 1

I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 466 af 8. maj 2013, som ændret ved § 4 i lov nr. 898 af 4. juli 2013, § 2 i lov nr. 520 af 26. maj 2014 og § 4 i lov nr. 750 af 25. juni 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* Formålet med det samordnede maritime uddannelsessystem er at sikre praksisnære uddannelser, der på et internationalt niveau og i overensstemmelse med internationale konventioner imødekommer behovet for kvalificeret arbejdskraft, og hvis videngrundlag er karakteriseret ved erhvervs- og professionsbaseret.

Stk. 3. De maritime professionsbacheloruddannelser skal bygge på forsknings- og udviklingsviden inden for de relevante fagområder.«

2. § 2 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 2. Reglerne i kapitel 3 og 3 a omfatter kun uddannelsesinstitutioner, der modtager statsligt tilskud eller lån i henhold til § 5.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan undtage en uddannelsesinstitution helt eller delvis fra regler i kapitel 3 og 3 a og fra regler fastsat i medfør heraf, hvis uddannelsesinstitutionen er godkendt efter anden lovgivning end denne lov og er omfattet af regulering med tilsvarende formål som kapitel 3 og 3 a.«

3. § 3 ophæves.

4. § 4, *stk. 6*, ophæves.

5. I § 5, *stk. 1*, ændres »de i § 2, *stk. 1*, nævnte uddannelser« til: »maritime uddannelser omfattet af denne lov«.

6. I § 5, *stk. 2*, indsættes efter »efteruddannelse«: »og prøver«.

7. Efter § 7 indsættes i *kapitel 2*:

»§ 7 a. Ved uddannelser, hvor antallet af studiepladser fastsættes af uddannelses- og forskningsministeren, jf. § 12 b, fastsættes tilskuddet efter § 5 i overensstemmelse hermed.

Stk. 2. Ved optag ud over det fastsatte antal studiepladser reduceres den tilskudsudløsende aktivitet i forhold til den indberettede aktivitet med den procentdel, som meroptaget udgør af årgangens optag. Modregning foretages i tilskud for det efterfølgende finansår. Hvis overskridelsen er betydelig, kan modregning foretages i tilskud for yderligere finansår.«

8. Overskriften til *kapitel 3* affattes således:

»Kapitel 3

Uddannelsesinstitutionernes status«.

9. § 8 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 8. De maritime uddannelsesinstitutioner er statsfinansierede selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Uddannelsesinstitutionens forhold reguleres i en vedtægt, som skal godkendes af uddannelses- og forskningsministeren.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om uddannelsesinstitutionens vedtægter.«

10. Efter § 8 a indsættes som ny *kapiteloverskrift*:

»Kapitel 3 a

Bestyrelsens sammensætning og opgaver«.

11. § 9, *stk. 4, 2. pkt.*, ophæves.

12. § 9 *d* ophæves.

13. Efter § 10 indsættes i *kapitel 3 a*:

»§ 10 a. Bestyrelsen skal forvalte uddannelsesinstitutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål.

Stk. 2. Bestyrelsen skal udfærdige en flerårig plan for vedligehold af uddannelsesinstitutionens bygninger m.v., som forpligter institutionen til vedligeholdelse på et forsvarligt niveau og til at sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter.

Stk. 3. Bestyrelsen skal under størst mulig hensyntagen til sikkerheden anbringe de likvide midler på en eller flere af følgende måder:

1) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.

2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.

3) Som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).

4) I værdipapirer fra et EU-/EØS-medlemsland, bortset fra aktier og investeringsforeningsbeviser, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 1 og 2.

Stk. 4. Bestyrelsen kan uanset bestemmelsen i stk. 3, nr. 4, under størst mulig hensyntagen til sikkerheden i fornødent omfang anbringe likvide midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.v., hvis institutionen derved opnår økonomiske fordele. Andelene og aktierne skal afhændes, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den forudsatte fordel.«

14. Efter § 11 indsættes i *kapitel 5*:

»§ **11 a.** Uddannelses- og forskningsministeren kan godkende, at uddannelsesinstitutioner som særskilt indtægtsdækket virksomhed udbyder maritime uddannelser i udlandet, som institutionen efter denne lov kan godkendes til at udbyde i Danmark.

Stk. 2. Godkendelse kan kun gives, hvis Danmarks Akkrediteringsinstitution har akkrediteret udbuddet eller institutionen positivt.

Stk. 3. Uddannelses- og forskningsministeren kan, når forhold ved udbud i udlandet nødvendiggør det, beslutte at fravige bestemmelser i loven og regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 4. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om udbud i udlandet, herunder om gebyr for behandling af ansøgning om godkendelse af udbud, deltagerbetaling og gennemførelse af udbuddet gennem et selskab med begrænset hæftelse og om, at studerende på udbud i udlandet ikke indgår i uddannelsesinstitutionens tilskudsgrundlag.

§ **11 b.** Uddannelses- og forskningsministerens udgifter i forbindelse med godkendelse af uddannelser i udlandet (audit) betales af den, der har fremsat anmodningen om godkendelse.

§ **11 c.** Institutioner, der udbyder videregående maritime uddannelser af mere end 1½ års varighed, skal tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.

§ **11 d.** En institution kan efter aftale med en eller flere udenlandske institutioner tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen kan gennemføres ved anerkendte udenlandske institutioner.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om de aftaler, som institutionen kan indgå efter stk. 1.

§ **11 e.** Uddannelses- og forskningsministeren kan tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen skal gennemføres ved en eller flere anerkendte udenlandske institutioner.«

15. I § 12, stk. 1, nr. 5, ændres »§ 3, stk. 1« til: »§ 12 a, stk. 1«.

16. I § 12, stk. 1, nr. 6, ændres »§ 3, stk. 2« til: »§ 12 a, stk. 2«.

17. Efter § 12 indsættes:

»§ 12 a. Uddannelsesinstitutionen kan udbyde ekstra uddannelsesaktivitet til talentfulde studerende, der er optaget på en videregående maritim uddannelse omfattet af denne lov.

Stk. 2. Uddannelsesinstitutionen kan udbyde enkeltfag fra en maritim uddannelse til talentfulde elever på andre ungdomsuddannelser end dem, der er omfattet af denne lov.

§ 12 b. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte antallet af studiepladser for uddannelser omfattet af denne lov.«

18. Efter § 20 indsættes i *kapitel 7*:

»§ 20 a. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr i forbindelse med udstedelse af genpart af eksamensbeviser.

§ 20 b. Uddannelsesinstitutionen kan fastsætte regler om disciplinære foranstaltninger over for elever og studerende.«

19. I § 24 indsættes før 1. pkt. som nyt punktum:

»Afgørelser om studerendes eller elevers forhold, som institutionen træffer efter denne lov eller efter regler fastsat i medfør af denne lov, kan indbringes for uddannelses- og forskningsministeren af den som afgørelsen vedrører, når klagen vedrører retlige spørgsmål.«

1. pkt. bliver herefter 2. pkt.

§ 2

I lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 579 af 1. juni 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 5 a, stk. 3 og 4, indsættes efter »undervisningsministeren«: », uddannelses- og forskningsministeren«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. maj 2015.

Stk. 2. § 1, nr. 19, og § 2 har virkning for klager, der modtages efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Klager over uddannelsesinstitutionernes afgørelser om merit, der er under behandling eller modtaget i Styrelsen for Videregående Uddannelser før lovens ikrafttræden, afgøres af styrelsen.

Stk. 4. Bekendtgørelser udstedt i medfør af lov om maritime uddannelser forbliver i kraft indtil de ophæves eller ændres.

Udkast

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. *Indledning*
2. *Lovforslagets baggrund og formål*
3. *Lovforslagets indhold*
 - 3.1. *Maritime uddannelser*
 - 3.1.1. *Gældende ret*
 - 3.1.2. *Den foreslåede ordning*
 - 3.2. *De maritime uddannelsers videngrundlag*
 - 3.2.1 *Gældende ret*
 - 3.2.2 *Den foreslåede ordning*
 - 3.3. *Dimensionering*
 - 3.3.1. *Gældende ret*
 - 3.3.2. *Den foreslåede ordning*
 - 3.4. *Forholdet til den offentlige forvaltning*
 - 3.4.1. *Gældende ret*
 - 3.4.2 *Den foreslåede ordning*
 - 3.5. *Administrative og økonomiske ændringer*
 - 3.5.1. *Gældende ret*
 - 3.5.2. *Den foreslåede ordning*
 - 3.6. *Disciplinære foranstaltninger*
 - 3.6.1. *Gældende ret*
 - 3.6.2. *Den foreslåede ordning*
 - 3.7. *International uddannelse*
 - 3.7.1. *Gældende ret*
 - 3.7.2. *Den foreslåede ordning*
 - 3.8. *Klageadgang*
 - 3.8.1. *Gældende ret*
 - 3.8.2. *Den foreslåede ordning*
 - 3.9. *Lov om anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer*
 - 3.9.1. *Gældende ret*
 - 3.9.2. *Den foreslåede ordning*
4. *Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*
5. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.*
6. *Administrative konsekvenser for borgere*
7. *Miljømæssige konsekvenser*
8. *Forholdet til EU-retten*
9. *Høring*
10. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Ved regeringsdannelsen i oktober 2011 blev Uddannelses- og Forskningsministeriet dannet. Størstedelen af de videregående uddannelser blev dermed samlet i ét ministerium. Regeringens hensigt var at øge kvaliteten i uddannelserne og samtidig gøre uddannelsessystemet mere fleksibelt. Regeringsgrundlaget blev fulgt op i april 2012 af regeringens "*Redegørelse om større sammenhæng i det videregående uddannelsessystem*". Det fremgår af redegørelsen, at regeringens fremadrettede ønske er en harmonisering af styringen af institutionerne på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, hvor det understøtter større sammenhæng i uddannelsessystemet. Alle studerende på videregående uddannelser skal i fremtiden have oplevelsen af, at der er tale om et samlet system, og reglerne for opbygning af uddannelser, merit og overgange skal ensartes på tværs af uddannelsesinstitutioner.

Det er dermed regeringens hensigt, at der så vidt muligt skal gælde samme regler for alle de videregående uddannelser. En sådan harmonisering skal ske, hvor det giver mening, og hvor der ikke er saglige grunde for forskellig regulering. Den tilnærmelse af regelsættene, der er behov for, skal ske på en sådan måde, at der fortsat er respekt for uddannelsernes forskelligheder og målgrupper.

2. Lovforslagets baggrund og formål

Som led i regeringens vækststrategi blev der i december 2012 udarbejdet *Vækstplan for Det Blå Danmark*. Det Blå Danmark er en af Danmarks stærkeste erhvervmæssige styrkepositioner.

Danske maritime virksomheder står samlet set for 24 procent af Danmarks totale eksport og har en samlet produktion på godt 287 mia. kr., svarende til ca. 10 procent af den samlede produktion i Danmark. Fundamentet for Det Blå Danmark er adgangen til kompetente og højt kvalificerede maritimt, teknisk og merkantilt uddannede medarbejdere.

Regeringen arbejder for at styrke kompetencerne i Det Blå Danmark. Danmark skal også i fremtiden være blandt verdens førende maritime nationer. Det Blå Danmark er i vækst, og der er behov for uddannet arbejdskraft. For at få flere til at vælge en maritim uddannelse skal uddannelserne kunne udvikles i takt med erhvervslivets behov og nye teknologiske frembringelser, så uddannelserne til enhver tid er konkurrencedygtige i forhold til andre landes uddannelser.

Af større ændringer for de maritime uddannelser, som Uddannelses- og Forskningsministeriet har foretaget siden ressortændringen for at realisere målsætningerne, er:

- Antallet af uddannelsespladser for de maritime uddannelser er blevet hævet tre gange inden for de seneste tre år.
- De studerendes mulighed for at tage på internationale studieophold gennem gensidige udvekslingsaftaler er blevet præciseret.
- Rammerne for finansiering af international studentermobilitet er blevet udvidet.

- Der er givet mulighed for, at uddannelsesinstitutionerne kan lave særlige talentindsatser.

I denne samling fremsættes lovforslag om, at bl.a. de maritime uddannelser skal omfattes af lov om åben uddannelse og lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne. Lovforslaget fremsættes på baggrund af initiativ 73 i *Aftale om en vækstpakke* fra juni 2014, hvor regeringen (Socialdemokraterne og Radikale Venstre), Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Dansk Folkeparti har tilsluttet sig en aftale, som regeringen den 7. maj 2014 har indgået med DA og LO om at anbefale en række initiativer, som skal sikre ufaglærte og faglærte bedre efter- og videreuddannelsesmuligheder (VEU-pakken). Der er afsat 357 millioner kroner i perioden 2014-2020 til videregående voksen- og efteruddannelse, der er målrettet faglærte.

Der er på forslag til finansloven 2015 afsat midler til udvikling og evidensbaseret af de maritime uddannelsesinstitutioner, der udbyder professionsbacheloruddannelser. Institutionerne får hermed mulighed for at deltage i praksisnære udviklings- og forskningsprojekter. Regeringen har midlerne i en treårig periode frem til 2017 med henblik på bl.a. at sikre et bedre vidgrundlag for uddannelserne. Muligheden for at indgå i udviklings- og forskningsprojekter vil også ruste de maritime dimittender til højere grad at kunne bidrage til udviklingen i det maritime erhverv, i forhold til de aktuelle problemstillinger, der arbejdes med i erhvervet.

Med dette lovforslag foreslås følgende ændringer i lov om maritime uddannelser:

Det fastlægges, at de maritime professionsbacheloruddannelser skal bygge på forsknings- og udviklingsviden, som en opfølgning på afsætningen af ovennævnte midler på finanslovsforslaget.

Som konsekvens af initiativ 78 i *Aftale om en vækstpakke* fra juni 2014, foreslås reguleringen af antallet af studiepladser for så vidt angår de videregående maritime uddannelser overført fra finansloven til uddannelses- og forskningsministeren, således at ministeren får samme adgang til at fastsætte antallet af studiepladser, som gælder for de øvrige videregående uddannelser. Der bliver hermed mulighed for fleksibelt at kunne tilpasse antallet af uddannelsespladser til erhvervets behov. Der er ikke planer om yderligere adgangsbegrænsning som følge af ministerens udspil om øget dimensionering af de videregående uddannelser. Der er således i realiteten tale om frit optag ved de videregående maritime uddannelser, dog med hensyntagen til den regionale fordeling af studiepladser.

Idet reguleringen for de maritime uddannelsesinstitutioner skal tilpasses de regler, der gælder for de øvrige statsfinansierede selvejende institutioner under ministeriet, foretages mindre ændringer i den nuværende regulering af uddannelsesinstitutionernes forhold. Det fastlægges således med lovforslaget, at de maritime uddannelsesinstitutioner er en del af den offentlige forvaltning, dvs. omfattes af lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven, lov om Folketingets Ombudsmand og lov om behandling af personoplysninger. Der sker ikke hermed indskrænkninger i institutionernes ejendomsret over fast ejendom, skibe m.v.

Med forslaget ændres også visse bestemmelser af mere administrativ karakter.

Med forslaget åbnes yderligere op for de maritime uddannelsesinstitutioners deltagelse i internationale uddannelsessamarbejder. Institutionerne får herunder mulighed for at udbyde deres ordinære heltidsuddannelser i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed, og det bliver muligt at tilrettelægge uddannelser i samarbejde med udenlandske uddannelsesinstitutioner.

Endeligt bliver de maritime uddannelser omfattet af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. for at sikre, at elevers og studerendes klager over meritafgørelser kan behandles af et fagligt klagenævn.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Maritime uddannelser

3.1.1. Gældende ret

Det følger af § 2 i lov om maritime uddannelser, hvilke uddannelser der kan udbydes i medfør af loven. De nævnte uddannelser er: enhedsofficerer, skibsførere, styrmænd, skippere, maskinmestre, skibsmaskinister, skibsassistenter, skibskokke og fiskere. Uddannelserne er indplaceret i den nationale kvalifikationsramme for livslang læring på niveauerne 2 til 6.

3.1.2. Den foreslåede ordning

Med den foreslåede ændring af § 2 er det hensigten, at de maritime uddannelsesinstitutioner ikke fremadrettet skal begrænses i deres udvikling, ved at udbuddet afgrænses til de i loven nævnte uddannelser. Der kan hele tiden opstå nye behov, der ikke umiddelbart kan passe ind i de rammer, som de nuværende nævnte uddannelser giver. Da de maritime uddannelser er omfattet af lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner, skal nye udbud af maritime uddannelser gennemgå prækvalifikation og uddannelsesakkreditering, indtil de maritime uddannelsesinstitutioner har opnået institutionsakkreditering. Det er dermed sikret, at de maritime uddannelsesinstitutioner som de øvrige uddannelsesinstitutioner, skal redegøre for kvalitet og relevans samtidig med, at uddannelserne skal kunne overholde de internationalt fastsatte rammer og kriterier for maritime uddannelser som følger af STCW-konventionen.

Formålet med de maritime uddannelser er fortsat, at de skal kunne danne grundlag for beskæftigelse i skibe samt opnåelse af en sønæringsrettighed. Det vil sige, at uddannelsen skal indeholde elementer, der kvalificerer til beskæftigelse i skibe i henhold til lov om skibes besætning. Selv om maskinmesteruddannelsen også er rettet mod de landbaserede erhverv, opfylder uddannelsen dette krav, da der indgår relevante maritime valgfag i uddannelsen, der giver mulighed for at opnå disse kvalifikationer.

Som en konsekvens af at det foreslås, at det i kapitel 1 ikke angives, hvilke specifikke uddannelser de maritime uddannelsesinstitutioner kan udbyde, foreslås den nugældende § 3 om udbud af ekstra uddannelsesaktiviteter til talentfulde studerende indsat i lovens kapitel 5, så de bestemmelser, der hovedsageligt omhandler uddannelserne, er samlet ét sted.

3.2. De maritime uddannelsers videngrundlag

3.2.1. Gældende ret

Videngrundlaget for de maritime uddannelser er ikke nærmere beskrevet i den gældende lov.

3.2.2 Den foreslåede ordning

Det foreslås, at det skal fremgå af loven, at uddannelsernes videngrundlag er karakteriseret ved erhvervs- og professionsbaseret som praksisnære uddannelser, der imødekommer behovet for kvalificeret arbejdskraft.

Der er på forslag til finansloven 2015 afsat forsknings- og evidensmidler til det maritime område i en treårig periode frem til 2017. De maritime uddannelsesinstitutioner med professionsbacheloruddannelser vil med de afsatte midler kunne indgå i projekter, der udarbejdes på grundlag af udviklings- og forskningsvirksomhed.

Med lovforslagets fastlægges desuden, at de maritime professionsbacheloruddannelser skal bygge på forsknings og udviklingsviden inden for relevante fagområder. De maritime uddannelsesinstitutioner, der udbyder professionsbacheloruddannelser, sidestilles hermed med erhvervsakademier og professionshøjskoler.

3.3. Dimensionering

3.3.1. Gældende ret

Optagelsestallene for visse maritime uddannelser er hidtil blevet fastsat på finansloven. Af hensyn til beskæftigelsen samt af hensyn til antallet af praktikpladser, er der adgangsbegrænsning ved de maritime uddannelser.

For de videregående maritime uddannelser, hvis optagelsestal ikke reguleres på finansloven, har uddannelses- og forskningsministeren mulighed for at fastsætte optagelsestallene i medfør af lov om adgangregulering ved videregående uddannelser.

3.3.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at ministeren i medfør af § 12 b kan fastsætte optagelsestallene for de maritime uddannelser på samme vis, som ministeren kan gøre for de øvrige videregående uddannelser. Der kan være tale om såvel minimumsoptag som maksimumsoptag. Antallet af studiepladser for de maritime ungdomsuddannelser fastsættes fortsat på finansloven. Hvis antallet af studiepladser på disse uddannelser ikke fremadrettet skal reguleres på finansloven, vil de blive omfattet af ordningen i medfør af § 12 b. Dimensioneringen af de maritime videregående uddannelser harmoniseres således med forholdene for de øvrige videregående uddannelser. Antallet af studiepladser vil fortsat blive reguleret for at sikre en afbalanceret regional fordeling af de maritime studiepladser mellem landsdelene.

De maritime uddannelser påvirkes i øvrigt ikke af uddannelses- og forskningsministerens udspil om øget dimensionering. De maritime uddannelser har gennem længere tid haft gode

beskæftigelsestal, hvorfor der ikke er et behov for en skærpelse af den nuværende dimensionering. Ministeren skal dog have mulighed for at gribe ind over for en overskridelse af en dimensionering, hvis den skal kunne virke efter hensigten. Derfor foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse som § 7 a, hvor ministeren ved overskridelse af en dimensionering kan tilbageholde tilskud, eller at allerede udbetalte tilskud kan kræves tilbagebetalt eller modregnes i næste års tilskud. Bestemmelsens ordlyd svarer til ordlyden i den eksisterende bestemmelse i § 33, stk. 1 og 2, i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

3.4. Forholdet til den offentlige forvaltning

3.4.1. Gældende ret

Det følger af lov om maritime uddannelser, at forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet, kapitel 4 om aktindsigt, kapitel 5 om partshøring, kapitel 6 om begrundelse og kapitel 8 om tavshedspligt m.v., gælder for bestyrelsen og den daglige leder.

3.4.2. Den foreslåede ordning

Med § 8 foreslås det, at de maritime uddannelsesinstitutioner, der modtager statsligt tilskud, bliver en del af den offentlige forvaltning. Det vil sige, at institutionerne omfattes af lov om offentlighed i forvaltningen, lov om Folketingets Ombudsmand, lov om behandling af personoplysninger og forvaltningsloven. Det samme gør sig gældende for de øvrige statsfinansierede selvejende institutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Der er ikke med formuleringen hensigten at ændre institutionernes ejendomsforhold over bygninger, skibe m.v.

3.5. Administrative og økonomiske ændringer

3.5.1. Gældende ret

Efter § 9 skal de maritime uddannelsesinstitutioner forvalte de statslige midler, de modtager, på forsvarlig vis. Det er bestyrelsens ansvar at sikre dette.

Alle, der færdiggør deres uddannelse, har ret til at få udstedt et eksamensbevis, der dokumenterer deres færdigheder. Eksamensbeviser skal udstedes uden betaling.

De maritime uddannelsesinstitutioner er selvejende institutioner med bestyrelser som institutionernes øverste myndighed. Efter lovens § 9, stk. 4, 2. pkt., skal ministeren dog godkende bestyrelsens forretningsorden.

3.5.2. Den foreslåede ordning

Som led i den igangværende harmonisering af Uddannelses - og Forskningsministeriets regelsæt foreslås der indsat bestemmelser om institutionernes forvaltning af institutionens midler og vedligeholdelse af deres bygninger m.v. Bestemmelsen i den foreslåede § 10 a svarer til de regler, der gælder for andre uddannelsesinstitutioner under ministeriet. De maritime uddannelsesinstitutioner og Styrelsen for Videregående Uddannelser genudsteder mange

eksamensbeviser til søfarende, der har mistet deres papirer. Dette kan medføre en del administration, og det foreslås derfor med § 20 b, at ministeren får mulighed for at fastsætte regler om gebyr for denne ydelse.

Gebyrfastsættelsen vil ske på baggrund af udregning af de faktiske omkostninger, der er forbundet med genudstedelse. Den foreslåede ændring omfatter ikke elever og studerendes ret til at få udstedt deres originale eksamensbevis uden betaling.

Der er endvidere foreslået mindre administrative ændringer, der har til formål at lette arbejdet for institutionerne. Det foreslås, at § 9, stk. 4, 2. pkt., ophæves, så bestyrelsernes forretningsordener ikke længere skal godkendes af ministeren. Ministeren skal godkende institutionens vedtægter, og denne procedure anses for tilstrækkelig til at sikre rammerne for bestyrelsens arbejde. Hvordan bestyrelsen internt vælger at organisere sig, bør ministeren ikke skulle godkende, da en forretningsorden selvsagt ikke må stride mod de af ministeren godkendte vedtægter.

3.6. Disciplinære foranstaltninger

3.6.1. Gældende ret

I lov om maritime uddannelser er der ingen hjemmel til at fastsætte disciplinære foranstaltninger overfor elever og studerende. Institutionerne har derfor fastsat ordensregler med baggrund i det såkaldte anstaltsforhold. Der har dog vist sig at være områder, hvor anstaltsforholdet ikke udgør et tilstrækkeligt hjemmelsgrundlag for de disciplinære foranstaltninger, som uddannelsesinstitutionerne ønsker.

3.6.2. Den foreslåede ordning

Med forslagets § 20 c indsættes en hjemmel for uddannelsesinstitutionerne til at kunne fastsætte regler om disciplinære foranstaltninger. Disciplinære foranstaltninger kan f.eks. være advarsler og midlertidige og permanente bortvisninger. Anvendelse af disciplinære foranstaltninger skal altid ske på et sagligt og tilstrækkeligt oplyst grundlag. Det er institutionerne, der som myndighed bærer ansvaret for, at elever og studerende er oplyst om reglerne, og at institutionerne i forbindelse med anvendelse af disciplinære foranstaltninger følger de almindelige forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder om proportionalitet.

3.7. International uddannelse

3.7.1. Gældende ret

Efter gældende ret kan de maritime uddannelsesinstitutioner indgå udvekslingsaftaler med andre uddannelsesinstitutioner. Det er et krav, at udvekslingsaftalerne er gensidige i den forstand, at der er ligevægt mellem antallet af indgående og udgående studerende op uddannelserne. Såfremt den danske institution modtager flere indgående studerende end institutionen sender egne studerende ud, kan institutionen indskrive og afholde udgifter hertil af egne midler.

3.7.2. Den foreslåede ordning

Af regeringens Internationaliseringshandlingsplan del 1 fra 2013 "*Øget indsigt gennem globalt udsyn - flere studerende på studieophold i udlandet, styrkede internationale læringsmiljøer og bedre fremmedsprogskompetencer*" fremgår det, at flere studerende skal på studieophold i udlandet. Det fremgår desuden af internationaliseringshandlingsplanerne, at der skal foretages en regelharmonisering, så studerende ved alle institutionstyper får mulighed for at deltage i internationale uddannelsesforløb. Derfor foreslås det med § 11 a, at de maritime uddannelsesinstitutioner får samme muligheder, som kendes fra erhvervsakademier og professionshøjskoler, til at kunne indgå i internationale uddannelsessamarbejder. Institutionerne får herunder også mulighed for at udbyde uddannelser i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed. Uddannelserne kan udbydes i udlandet af uddannelsesinstitutioner, der efter lov om maritime uddannelser kan godkendes til at udbyde de pågældende uddannelser i Danmark. Uddannelses- og forskningsministeren har en almindelig forpligtelse til at føre tilsyn med udbud af uddannelser. Denne forpligtelse vil også gælde for uddannelser, der udbydes i udlandet.

Det foreslås, at uddannelses- og forskningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om udbud i udlandet og til at fravige de pågældende uddannelses- og institutionslove, når forhold ved udbud i udlandet nødvendiggør det.

Ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler forventes blandt andet anvendt til at stille krav om, at uddannelsesinstitutionen besidder den nødvendige økonomiske og organisatoriske kapacitet til udbud i udlandet, herunder at udbuddet i udlandet ikke indebærer risici for uddannelsesinstitutionens hovedaktivitet i Danmark. Uddannelsesinstitutionen vil blandt andet skulle stille dokumentation for den økonomiske rammesætning af den udenlandske aktivitet, herunder forelægge af revisorpåtegnet budget for udbuddet i udlandet. Denne form for screening kendes allerede fra erhvervsakademierne og professionshøjskolerne. Det er en grundlæggende præmis ved danske uddannelsesinstitutioners etablering af udbud i udlandet, at studerende på uddannelser i udlandet ikke indgår i tilskudsberegningen for de statslige tilskud til uddannelsesinstitutionen. Dette gælder også i forhold til danske studerende optaget på uddannelser udbudt i udlandet, og uanset om den pågældende uddannelse ville være tilskudsberettigende, hvis den blev gennemført i Danmark.

For at gøre det muligt for institutionerne at oppebære indtægter, der sætter dem i stand til at dække udgifterne ved udbud af uddannelser i udlandet, herunder til eventuel akkreditering m.v., foreslås det, at uddannelses- og forskningsministeren fastsætter regler om, at institutionerne kan opkræve betaling hos deltagerne. Herudover vil aktiviteten i udlandet kunne finansieres gennem tilskud og gaver fra anden side f.eks. fra private virksomheder og fonde.

For i videst muligt omfang at minimere risikoen for, at udbud i udlandet belaster uddannelsesudbuddet i Danmark, foreslås det, at et sådant udbud skal ske efter reglerne for indtægtsdækket virksomhed, samt at der kræves særskilt regnskabsaflæggelse for udbud i udlandet. Der bliver således tale om særskilt indtægtsdækket virksomhed. Det indebærer også et krav om, at udlandsvirksomheden ikke må give et akkumuleret underskud fire år i træk, jf. reglerne i Budgetvejledningen. Endvidere planlægges der fastsat regler om, at uddannelsesinstitutionen ikke

må anvende midler til udlandsvirksomheden i et sådant omfang eller på sådanne vilkår, at det bringer grundlaget for institutionens opgaver i Danmark i fare. Det planlægges i den forbindelse fastsat, at såfremt Uddannelses- og Forskningsministeriet vurderer, at udlandsvirksomheden belaster virksomheden i Danmark, kan ministeriet give pålæg om ændringer, herunder om at afvikle engagementet i udlandet.

Endvidere vil der kunne fastsættes krav om, at institutionen skal tegne særskilt ansvars- og skadesforsikring for udbud i udlandet.

Den foreslåede bemyndigelse for ministeren til at fastsætte regler om gennemførelse af udbuddet gennem et selskab med begrænset hæftelse forventes blandt andet anvendt til at stille krav til institutionens anbringelse af likvide midler i et aktieselskab eller et andet selskab med begrænset hæftelse hjemmehørende i Danmark med henblik på, at selskabet kan gennemføre undervisningen i udlandet. Risikoen for at lide tab ved aktiviteterne i udlandet vil hermed blive begrænset til de indskudte midler. Omfanget af de midler, der anbringes i et sådant selskab, må ikke have et omfang, der bringer grundlaget for institutionens opgaver i Danmark i fare.

Mange flere danske studerende skal tage uddannelsesophold i udlandet. Gennem udlandsophold får de studerende international indsigt og større forståelse af andre kulturer, ligesom studerende, der har gennemført et ophold i udlandet, er en vigtig kilde til ny viden, kvalitet og internationalt udsyn.

På den baggrund foreslås det med § 11 c, at institutionerne skal tilrettelægge de videregående uddannelser med en varighed på 1½ år og længere således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.

3.8. Klageadgang

3.8.1. Gældende ret

I dag behandler Styrelsen for Videregående Uddannelser klager over faglige såvel som retlige spørgsmål ved de maritime uddannelsesinstitutioners afgørelser. En klage over faglige spørgsmål berører selve uddannelsens indhold og kræver derfor en stor grad af indsigt i uddannelsernes videngrundlag, opbygning og læringsmål. Denne faglige viden og indsigt besidder uddannelsesinstitutionerne.

Det følger af lov om maritime uddannelser, at ministeren kan fastsætte regler om klageadgang. Ministeren kan dermed fastsætte, hvilke forhold der skal kunne påklages til ministeriet.

På de øvrige videregående uddannelsesområder er det alene retlige spørgsmål, der kan påklages til ministeren. Det er således her udgangspunktet, at det er uddannelsesinstitutionerne, der har den primære faglige indsigt i uddannelserne, og som derfor skal træffe de endelige afgørelser vedrørende faglige forhold. Da klageadgangen for de maritime uddannelser ikke er afgrænset til retlige spørgsmål, kan faglige spørgsmål således i dag også påklages til ministeriet.

3.8.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at lov om maritime uddannelser også på dette punkt harmoniseres med de øvrige uddannelseslove på ministerområdet, således at alene retlige spørgsmål kan indbringes for ministeren efter regler fastsat af denne. Den foreslåede ændring af § 24 skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af lov om anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., hvor elever, studerende og ansøgere ved maritime uddannelser nu får en mulighed for at påklage uddannelsesinstitutionernes afgørelser om merit til Kvalifikationsnævnet, jf. de almindelige bemærkninger under pkt. 3.9. I Kvalifikationsnævnet indgår sagkyndige fra samtlige uddannelsesområder, som har indsigt i og kendskab til uddannelserne. Det vil derfor give de studerende en bedre retssikkerhed, hvis de faglige spørgsmål i sager om merit fremadrettet bliver behandlet der.

3. 9. Lov om anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer

3.9.1. Gældende ret

Kvalifikationsnævnet er nedsat for at kunne træffe faglige afgørelser i klagesager vedrørende merit. Kvalifikationsnævnets formand udtager de sagkyndige medlemmer, der skal deltage i de enkelte klagesager, så det sikres, at den nødvendige sagkundskab i forhold til det uddannelsesområde, uddannelseskvalifikationerne vedrører, er repræsenteret. Kvalifikationsnævnet kan behandle en klage over en afgørelse om merit, hvis den studerende/uddannelsessøgende har søgt optagelse på, er optaget på eller er indskrevet ved den danske uddannelse, som der søges merit ind i. For klager over afgørelser om forhåndsmérit gælder dog, at man skal være enten optaget eller indskrevet. Formuleringen "har søgt optagelse på, er optaget på eller er indskrevet ved" betyder, at der skal foreligge en egentlig meritafgørelse, hvor uddannelsesinstitutionen har taget stilling til, hvor meget eller hvor lidt merit, der kan gives, for at Kvalifikationsnævnet kan behandle en klage. Kvalifikationsnævnet har således ikke kompetence til at tage stilling til klager over afslag på optagelse. Det bemærkes, at Kvalifikationsnævnet i relation til uddannelser, som er omfattet af universitetsloven, alene behandler klager over afgørelser om afslag på merit for udenlandske uddannelseselementer, da universitetsstuderende har klageadgang til universitetets meritankenævn, jf. universitetslovens § 18 a, for så vidt angår afslag på forhåndsmérit og merit på baggrund af danske uddannelseselementer.

Efter gældende regler er de maritime uddannelser ikke omfattet af Kvalifikationsnævnets kompetence. De maritime uddannelser blev undtaget af Kvalifikationsnævnets kompetence grundet deres ministerielle tilhørsforhold, samt fordi der allerede ved nævnets oprettelse var en klageadgang til Søfartsstyrelsen. Af bemærkningerne til lov nr. 315 af 30. marts 2007 om ændring af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. (Udvidelse af Kvalifikationsnævnets kompetence) fremgår, at "*Maritime uddannelser under Økonomi- og Erhvervsministeriet omfattes ikke af Kvalifikationsnævnets nye kompetence. Disse uddannelser er heller ikke i dag omfattet af Kvalifikationsnævnets kompetence, idet der allerede er en klageadgang for disse uddannelser til Søfartsstyrelsen.*"

Det betyder, at studerende og elever ved maritime uddannelser i dag skal klage over uddannelsesinstitutionernes afgørelser om merit til Styrelsen for Videregående Uddannelser.

3.9.2. Den foreslåede ordning

Da de maritime uddannelser efter ressortændringen i oktober 2011 nu hører under Uddannelses- og Forskningsministeriet, ønskes det, at studerende og elever ved de maritime uddannelsesinstitutioner får samme klageadgang i forhold til merit, som allerede findes i uddannelsessystemet i øvrigt. Da Styrelsen for Videregående Uddannelser ikke besidder den samme fagkundskab, som var henlagt til Søfartsstyrelsen, er det ikke er hensigtsmæssigt, at styrelsen fortsat skal træffe faglige afgørelser over klager om merit.

Ændringen sikrer en mere ensartet sagsbehandling ved vurdering af merit. Som ved behandlingen af de øvrige sager ved Kvalifikationsnævnet beskikker uddannelses- og forskningsministeren et antal sagkyndige medlemmer til Kvalifikationsnævnet, som skal besidde sagkundskab i forhold til de uddannelser under Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Kulturministeriet, som er omfattet af nævnets kompetence. Efter forslaget vil ministeren beskikke en række medlemmer med sagkundskab inden for det maritime område, som nu hører til Uddannelses- og Forskningsministeriet. Ministeren kan i særlige tilfælde beskikke sagkyndige for en kortere periode eller til enkeltstående sager. Kvalifikationsnævnets afgørelser vedrører de faglige aspekter i uddannelsesinstitutionernes meritafgørelser. Eksisterende bestemmelser i lovgivningen om adgang til at klage over retlige aspekter ved uddannelsesinstitutioners afgørelser berøres ikke af ændringen i lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Høring

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 31. oktober 2014 til den 28. november 2014 været i sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akademikerne, Akkrediteringsrådet, C3, Danmarks Akkrediteringsinstitution, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Forsknings- og

Innovationspolitiske Råd, Danmarks Grundforskningsfond, Danmarks Liberale Studerende, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Sø-Restaurations Forening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Datatilsynet, De Studerendes Landsråd (DSL), Den Nationale Videnskabsetiske Komite, Det Frie Forskningsråd, Erhvervsakademiernes Rektorkollegium, Erhvervs- og Vækstministeriet, Forsvarsministeriet, Fredericia Maskinmesterskole, Frit Forum – Socialdemokratiske Studerende, FTF, Ingeniørforeningen i Danmark, Institut for Menneskerettigheder, KL, Konservative Studerende, Københavns Maskinmesterskole, Maritime Studerende Danmark, Marstal Navigationsskole, MARTEC, Frederikshavn, Maskinmestrenes forening, Metal Søfart, Nyborg Søfartsskole, Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Rederiforeningen af 2010, Rektorkollegiet for de maritime uddannelser, Repræsentanter for de studerende på de maritime uddannelsesinstitutioner, Repræsentanter for forstanderne for de maritime institutioner, Repræsentanter for underviserne på de maritime institutioner, Rigsrevisionen, Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Voksen- og Efteruddannelse, SIMAC, Svendborg, Skagen Skipperskole, Skoleskibet Georg Stage, Svendborg Søfartsskole, Søfartens Ledere, Søværnet, Tekniq, Teknisk Landsforbund, Uddannelsesforbundet, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, Århus Maskinmesterskole

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Betaling af gebyr i forbindelse med udstedelse af genparter af eksamensbeviser.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Videngrundlaget er ikke defineret nærmere i lov om maritime uddannelser.

Med den foreslåede ændring fremhæves det, at de maritime professionsbacheloruddannelser med forslag til finanslov for 2015 får tildelt midler til evidens- og udviklingsprojekter.

Med den foreslåede affattelse af *stk.* 2 markeres, at de maritime uddannelsesinstitutioners udbud af professionsbacheloruddannelser skal bygge på forsknings- og udviklingsviden. De maritime professionsbacheloruddannelsers praksisnære og anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter skal varetages med afsæt i og relation til den enkelte institutions uddannelsesudbud, som er grundlaget for institutionernes opgaver. Det understreges, at forsknings- og udviklingsaktiviteter skal varetages i tæt samspil med relevante samarbejdspartnere, herunder virksomheder på det aftagende arbejdsmarked. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne forventes endvidere i vidt omfang at ske i konkrete samarbejder med eksisterende forskningsmiljøer på universiteter og øvrige forskningsinstitutioner.

Til nr. 2

Af den gældende § 2 fremgår bl.a., hvilke maritime uddannelser der kan udbydes efter loven. Herudover indeholder § 2 nogle undtagelsesbestemmelser, der gør det muligt at udbyde maritime uddannelser efter loven uden at modtage tilskud fra staten.

Med den foreslåede ændring af § 2 er henvisningen til, hvilke maritime uddannelser der kan udbydes efter loven, ophævet. Det er hensigten at gøre det mere fleksibelt for uddannelsesinstitutionerne at udvikle nye og relevante maritime uddannelser.

Uddannelsesinstitutionerne vil herefter kunne søge om prækvalifikation af nye uddannelser. Med den foreslåede nyaffattelse af § 2 videreføres gældende ret, således at uddannelses- og forskningsministerens fortsat har mulighed for at godkende at uddannelsesinstitutioner, der ikke modtager tilskud fra staten. Disse uddannelsesinstitutioner skal gennemgå samme kvalitetskontrol som øvrige maritime uddannelsesinstitutioner og er underlagt tilsyn for så vidt angår gennemførelse af uddannelserne. De uddannelsesinstitutioner, der godkendes til at udbyde maritime uddannelser uden samtidig at modtage tilskud, skal dermed ikke følge de regler, der følger af lovens kapitel 3 og 3 a. Studerende og elever ved en uddannelsesinstitution, der er godkendt til at udbyde maritime uddannelser, har samme retstilling som øvrige studerende og elever. Det vil sige, at retlige spørgsmål ved institutionens afgørelser kan indbringes for ministeriet efter reglerne i § 24, og at klager i forbindelse med merit kan rettes til Kvalifikationsnævnet, jf. lov om anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer, jf. dette lovforslags § 1, nr. 19, og § 2.

I dag er det alene Nyborg Søfartsskole, der er godkendt efter denne bestemmelse til at udbyde maritime uddannelser uden at modtage tilskud fra staten.

Til nr. 3

Af den gældende § 3 fremgår bestemmelserne om ekstra uddannelsesaktivitet, som institutionerne kan tilbyde særlig talentfulde studerende.

Det foreslås, at § 3 ophæves, men at det materielle indhold bibeholdes og indsættes i kapitel 5, der indeholder bestemmelser om uddannelsernes struktur, indhold og kvalitet. Se bemærkningerne til dette lovforslags § 1, nr. 13.

Til nr. 4

Efter gældende ret kan ministeren godkende uddannelser og kurser, der afholdes i udlandet, samt opkræve betaling for de udgifter, der måtte afholdes i forbindelse med godkendelsen. Det vil f. eks. kunne være rejseudgifter til uddannelsesstedet i udlandet.

Det foreslås, at bestemmelsen ophæves, da der med lovforslagets § 1, nr. 14, foreslås indsat §§ 11 a og 11 b, der regulerer godkendelse af udbud i udlandet, samt en videreførelse af reglerne om betaling for ministerens udgifter i forbindelse med f.eks. audit i udlandet.

Til nr. 5

Efter gældende ret henvises der i § 5, stk. 1, til de uddannelser, der nævnes i § 2, stk. 1. Da det er foreslået, at denne henvisning skal ophæves, jf. dette lovforslags § 1, nr. 5, er der her tale om en konsekvensændring.

Med ændringen henvises der ikke længere til en specifik bestemmelse i loven, men alene til, at der udbetales tilskud til drift, bygninger, ledelse og administration af maritime uddannelser omfattet af denne lov. Det vil sige, at uddannelser, der får ministerens godkendelse som maritim uddannelse, kan udbydes og modtage tilskud efter § 5.

Til nr. 6

Med forslaget præcises, at tilskuddet til efteruddannelse ikke alene ydes til selve uddannelsen, men også til prøver, herunder til de prøver, der gennemføres for, at personer kan generhverve eller forny sønæringsbeviser i henhold til lov om skibes besætning. Det er ikke hensigten med forslaget at ændre praksis på området.

Til nr. 7

Efter gældende ret kan ministeren, jf. § 7, stk. 5, fastsætte nærmere regler om betingelser for ydelse og udbetaling af tilskud og lån, herunder om aktivitetsindberetninger. Ministeren kan endvidere, jf. § 5, stk. 1, begrænse tilskuddet til aktiviteter, der skønnes at være behov for. Ved optag ud over det fastsatte antal studiepladser reduceres den tilskudsudløsende aktivitet i forhold til den indberettede aktivitet med den procentdel, som meroptaget udgør af årgangens optag, jf. den foreslående *stk. 2*. Modregning foretages i tilskud for det efterfølgende finansår. Hvis overskridelsen er betydelig, kan modregning foretages i tilskud for yderligere finansår

Det fastsatte antal studiepladser angår antallet af nystartede elever og studerende pr. 1. oktober og 15. marts, jf. lov om maritime uddannelsers § 7, stk. 5, om udbetaling af tilskud, som er udmøntet i bekendtgørelse om tilskud til maritime uddannelsesinstitutioner og om optag på visse maritime uddannelser.

En reduktion vil efter den foreslåede bestemmelses *stk. 2* indebære, at den tilskudsudløsende aktivitet reduceres for den årgang, hvor overskridelsen er konstateret. Uddannelses- og Forskningsministeriet vil tage hensyn til den enkelte institutions særlige forhold ved beslutningen om, hvorvidt institutionens overskridelse af den fastsatte dimensionering skal medføre etårige eller flerårige økonomiske konsekvenser. Det tages med i overvejelserne, hvorvidt der er tale om en betydelig overskridelse af en dimensionering. Der vil være tale om en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, men hvis omfanget af overskridelse ikke blot skyldes en mindre fejl i forbindelse med optagelsesprocessen (dvs. ganske få studerende), men nærmere en forsætlig overskridelse, vil det være en betydelig overskridelse, som ministeriet kan gribe ind over for ved at tilbageholde de tilsvarende tilskud i flere finansår.

Til nr. 8

Det foreslås, at det nuværende kapitel 3 opdeles i to kapitler, for at gøre det ellers meget lange kapitel 3 mere overskueligt.

Samtidig foreslås det, at kapitel 3 får den mere dækkende overskrift for indholdet i kapitlet »Uddannelsesinstitutionernes status«.

I det foreslåede kapitel 3 angives i forslaget § 8, at de maritime uddannelsesinstitutioner er statsfinansierede selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Herudover indeholder kapitlet procedure for likvidation af uddannelsesinstitutioner ved disse eventuelle ophør. Desuden vil kapitlet indeholde regler om vedtægter m.v.

Til nr. 9

Det følger af den nugældende § 8, at de maritime uddannelsesinstitutioners forhold reguleres i en vedtægt, samt at ministeren kan fastsætte regler om vedtægtens indhold. Ministeren har på baggrund af denne hjemmel udstedt en bekendtgørelse om standardvedtægt for de maritime uddannelsesinstitutioner.

Efter gældende ret er uddannelsesinstitutionen bestyrelse og daglige leder omfattet af forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet, kapitel 4 om aktindsigt, kapitel 5 om partshøring, kapitel 6 om begrundelse og kapitel 8 om tavshedspligt m.v. Det følger dog af lovbemærkningerne til lov nr. 1554 af 21. december 2010 om ændring af lov om maritime uddannelser, at de maritime uddannelsesinstitutioner ikke er en del af den offentlige forvaltning. Med det foreslåede *stk. 1* fastslås det, at de maritime uddannelsesinstitutioner er statsfinansierede selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Bestemmelsen medfører, at de maritime uddannelsesinstitutioner omfattet af denne lovs kapitel 3 og 3 a også er omfattet af forvaltningsloven, lov om Folketingets Ombudsmand, lov om behandling af personoplysninger og

lov om offentlighed i forvaltningen. Det betyder, at de maritime uddannelsesinstitutioner og deres bestyrelser er omfattet af lovene i hele deres virke.

De maritime uddannelsesinstitutioner er fortsat omfattet af de cirkulærer, der udstedes af Finansministeriet, herunder regler om særskilt vederlag.

Af det foreslåede *stk. 2* fremgår, at ministeren kan fastsætte regler om standardvedtægt for de maritime uddannelsesinstitutioner. Med den foreslåede bestemmelser er der ikke tiltænkt en ændring af retstilstanden, men blot en tilnærmelse af regelaffattelsen for henholdsvis erhvervsakademier og professionshøjskoler, hvor det som i det foreslåede fremgår direkte af lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser og lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, at ministeren kan fastsætte regler om en standardvedtægt.

Vedtægten skal indeholde bestemmelser om uddannelsesinstitutionens navn, formål, ledelsesforhold og kapital m.v. Det skal fremgå af vedtægten, at institutionen er en statstilskudsfinansieret selvejende institution.

Til nr. 10

Det foreslås, at det nuværende kapitel 3 deles op i to dele. Tilføjelsen af kapitel 3 a vil således gøre loven mere overskuelig. Det foreslåede kapitel 3 a vil indeholde bestemmelser om bestyrelsens sammensætning og opgaver. Det foreslås derfor, at kapitel 3 a får overskriften »*Bestyrelsens sammensætning og opgaver*«.

Til nr. 11

I medfør af den gældende lovs § 9, stk. 4, 2. pkt., skal bestyrelserne for de maritime uddannelsesinstitutioners forretningsordener godkendes af ministeriet.

Det er uddannelses- og forskningsministerens opfattelse, at bestyrelserne på de maritime uddannelsesinstitutioner selv bør udfærdige forretningsordner, såvel som det er tilfældet for de øvrige uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet. I forhold til rammerne for bestyrelsernes virke sikres ministeriets tilsyn tilstrækkeligt ved kravet om godkendelse af vedtægt. Det foreslås derfor, at § 9, stk. 4, 2. pkt., ophæves.

Til nr. 12

Efter gældende ret skal bestyrelserne for de maritime uddannelsesinstitutioner samt den daglige leder følge forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og kapitel 8 om tavshedspligt m.v. For så vidt angår afskedigelse af medarbejdere gælder herudover forvaltningslovens kapitel 4 om aktindsigt, kapitel 5 om partshøring og kapitel 6 om begrundelse.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af dette lovforslags § 1, nr. 6, hvor det foreslås, at det fastslås, at de maritime uddannelsesinstitutioner er statsfinansierede selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning og dermed omfattes af bl.a. forvaltningsloven i sin helhed. Dermed vil § 9 d ikke længere have retlig betydning, hvorfor den foreslås ophævet.

Til nr. 13

Efter gældende ret forventes det, at de maritime uddannelsesinstitutioner forvalter de modtagne midler forsvarligt.

Med bestemmelsen i § 10 a foreslås en harmonisering af reglerne med de gældende regler for bl.a. erhvervsakademier og professionshøjskoler. Det anses for hensigtsmæssigt, at der gælder lignende regler om forvaltning af de maritime uddannelsesinstitutioners midler som for ovennævnte uddannelsesinstitutioner inden for ministerområdet. Som led i en forsvarlig forvaltning af midler indgår ligeledes, at institutionerne vedligeholder deres faste ejendom, herunder forstås ligeledes øvelsesskibe m.v. Der skal der ved forvaltningen af institutionens midler tages langsigtede uddannelseshensyn og ikke blot hensyn til de i øjeblikket værende brugere, uddannelsessøgende og ansatte. I forbindelse med institutionernes varetagelse af kapitalforvaltningen vil det stille krav til planlægning og langsigtet disponering.

Anbringelse i udenlandske værdipapirer, bortset fra aktier og investeringsforeningsbeviser, må kun ske i værdipapirer, udstedt i andre lande inden for EU/EØS, og kun såfremt værdipapirerne giver samme sikkerhed som de værdipapirer, der er nævnt i *stk. 3, nr. 1 og 2*.

Bestyrelsen vil være ansvarlig for, at der udpeges en sagkyndig (tilsynsførende) til at forestå et årligt vedligeholdelsessyn, og for at der udarbejdes en flerårig vedligeholdsplan.

Til nr. 14

Der er hjemmel i lov om maritime uddannelser til, at uddannelsesinstitutionerne kan indgå i gensidige udvekslingsaftaler.

Den foreslåede § 11 a vil gøre det muligt for de maritime uddannelsesinstitutioner at indgå i internationale uddannelsessamarbejder ved at udbyde uddannelser i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed. Bestemmelsen i § 11 a om godkendelse af internationale udbud svarer til de regler, der gælder for erhvervsakademier og professionshøjskoler. Med den foreslåede bestemmelse kan uddannelses- og forskningsministeren godkende, at de maritime uddannelsesinstitutioner udbyder de maritime uddannelser, som institutionen kan godkendes til at udbyde i Danmark i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed. Det følger af *stk. 2*, at udbuddet af uddannelser i udlandet skal være godkendt af Danmarks Akkrediteringsinstitution, eller at uddannelsesinstitutionen er institutionsakkrediteret. Det er efter bestemmelsen ikke en betingelse for uddannelses- og forskningsministerens godkendelse, at uddannelsesinstitutionen aktuelt er godkendt til at udbyde uddannelsen i Danmark.

Hvis det viser sig, at der er forhold ved udbud i udlandet, der nødvendiggør en særlig ordning, foreslås med *stk. 3*, at uddannelses- og forskningsministeren bemyndiges til at fravige bestemmelser i loven og regler fastsat i medfør heraf. Endelig foreslås det med *stk. 4*, at ministeren skal kunne fastsætte regler om udbud i udlandet.

Den foreslåede § 11 b er en videreførelse af den gældende § 4, stk. 6, for så vidt angår, at ministeren kan opkræve betaling for afholdte udgifter i forbindelse med godkendelse af udbud i udlandet. Ved godkendelse efter § 11 b forstås de audits som uddannelsesinstitutioner skal igennem som led i internationalt fastsatte krav.

I henhold til lov om maritime uddannelser, jf. § 4, stk. 6, kan ministeren efter anmodning godkende uddannelser, der udbydes af udenlandske skoler og kurser, såfremt rekvirenten betaler de udgifter, der er forbundet hermed.

Ved kurser, som afholdes uden for Danmark, er godkendelsen af kurserne forbundet med meromkostninger bl.a. i form af rejseudgifter i forbindelse med audit af kurserne. Ifølge praksis pålægges rekvirenten disse meromkostninger, uanset i hvilket land rekvirenten er hjemmehørende. Bestemmelsen har været administreret på en sådan måde, at det afgørende for, hvorvidt det pålægges rekvirenten at betale disse meromkostninger i form af rejseudgifter og lignende, er, at kurset eller uddannelsen foregår uden for Danmark.

Det foreslås med bestemmelsen i § 11 c, at institutioner, der udbyder maritime uddannelser, skal tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.

Bestemmelsen omfatter alene videregående uddannelser af over 1 ½ års varighed. Kortere uddannelser er ikke tilstrækkeligt fleksible til at kunne rumme et længere udlandsophold. Bestemmelsen indebærer, at institutionen skal tilrettelægge uddannelsen således, at der i uddannelsen skal være tilrettelagt et afgrænset forløb, der i indhold og varighed efter institutionens vurdering kan erstattes af et relevant uddannelses- eller praktikforløb i udlandet. Det kan f.eks. være et eller flere valgfrie uddannelsesmoduler. Bestemmelsen kan for nogle uddannelser resultere i øget brug af modulopbygning af uddannelsen, da kravet om, at en del af uddannelsen skal tilrettelægges, så den kan erstattes af et ophold i udlandet, medfører, at en uddannelse ikke i sin helhed kan tilrettelægges i f.eks. progressionsforløb og ved samlæsning af flere fagområder. Studerende vil således efter eget valg have mulighed for enten på eget initiativ eller som led i en eventuel udvekslingsaftale at gennemføre en del af uddannelsen i udlandet i form af et relevant uddannelses- eller praktikforløb.

Hvis den studerende gennemfører et udlandsophold ved en institution eller et praktiksted, der ikke er omfattet af en fast meritaftale, skal den studerende selv sikre sig, at opholdet vil kunne give merit for det forløb, opholdet skal erstatte, f.eks. ved en forhåndsmeritgodkendelse fra den danske uddannelsesinstitution.

I det omfang, en institution har en etableret udvekslingsaftale med en udenlandsk uddannelsesinstitution eller praktikvirksomhed, vil kravet om, at uddannelsen skal være tilrettelagt således, at den studerende har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet, almindeligvis være opfyldt. Er uddannelsen tilrettelagt med parallellforløb vil kravet ligeledes være opfyldt.

Den foreslåede § 11 d giver mulighed for, at maritime uddannelser efter nærmere aftale mellem de pågældende institutioner kan tilrettelægges således, at dele af uddannelsen kan gennemføres ved

anerkendte udenlandske institutioner (parallellforløb). Ved parallellforløb forstås, at den studerende får mulighed for at erstatte en del af den danske uddannelse med et uddannelsesforløb ved en eller flere uddannelsesinstitutioner i udlandet.

Såvel den danske som udenlandske uddannelsesinstitution udbyder sin egen uddannelse i hjemlandet, men den danske institution har en aftale med samarbejdsinstitutionen i udlandet om, på hvilke vilkår dele af uddannelsen kan gennemføres parallelt på den udenlandske uddannelsesinstitution og give ret til eksamensbevis fra såvel den danske som fra den eller de udenlandske uddannelsesinstitutioner, der er anerkendt i de lande, hvor forløbene foregår.

Bestemmelsen ændrer ikke ved, at danske institutioner som hidtil kan indgå faste meritaftaler med udenlandske institutioner om dele af uddannelser, men bestemmelsen åbner mulighed for, at der kan indgås aftaler om, på hvilke vilkår en uddannelse, der er tilrettelagt med parallellforløb, kan give ret til eksamensbevis fra såvel den danske som den udenlandske institution.

For den studerende er der tale om en samlet uddannelse, hvor de planlagte udenlandske uddannelsesdele ikke efterfølgende skal meritbedømmes. Baggrunden er, at det aftalte parallellforløb skal stå mål med det uddannelsesforløb, der gennemføres i Danmark.

I henhold til den foreslåede bemyndigelse i *stk. 2* kan uddannelses- og forskningsministeren fastsætte regler om de aftaler, som institutionerne indgår i henhold til *stk. 1*. Der vil i den forbindelse kunne fastsættes regler om, at parallellforløbet skal gennemføres på en måde, at den studerende efter endt uddannelse kan opnå tilsvarende rettigheder til beskæftigelse i skibe, som hvis uddannelsen var gennemført på en af uddannelsesinstitutionerne.

Bemyndigelsen skal anvendes til bl.a. at stille krav om, at institutionernes aftaler skal sikre de studerendes retssikkerhed, samt krav om at det i studieordningen for den enkelte uddannelse skal fremgå, hvorledes interesserede studerende udvælges til parallellforløbet. Dette vil have betydning i de tilfælde, hvor der er flere studerende, der ønsker et parallellforløb, end der er udenlandske studiepladser.

Uddannelses- og forskningsministeren kan i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 11 e tilrettelægge uddannelser således, at dele af uddannelsen skal gennemføres ved en eller flere anerkendte udenlandske institutioner (fællesuddannelser). Ved en fællesuddannelse forstås, at uddannelsen tilrettelægges således, at en eller flere dele af uddannelsen kun kan gennemføres i udlandet. Den studerende kan således kun gennemføre den samlede uddannelse, hvis den studerende gennemfører én eller flere dele af uddannelsen ved én eller flere institutioner i udlandet.

Muligheden for at tilrettelægge uddannelser som fællesuddannelser har ikke til hensigt at erstatte udbuddet af ordinære uddannelser, der i henhold til loven almindeligvis kun kan udbydes af danske uddannelsesinstitutioner. Uddannelses- og forskningsministerens beslutning om at godkende et udbud af en uddannelse tilrettelagt som fællesuddannelse forventes bl.a. at bero på, om der er faglige fordele, der kan opnås ved en fællesuddannelse set i forhold til et rent dansk udbud, om der er et tilstrækkeligt samfundsmæssigt behov for et samlet dansk udbud af den pågældende uddannelse, samt sikre at de studerende får en tilstrækkelig retssikkerhed ved de uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet.

Fællesuddannelsen vil kunne give ret til eksamensbeviser fra såvel den danske som fra den eller de udenlandske uddannelsesinstitutioner, der er anerkendt i de lande, hvor studie- eller praktikperioderne foregår (dobbelt eller multipel grad), eller give ret til ét fælles eksamensbevis fra den danske og den eller de udenlandske uddannelsesinstitutioner, der er ansvarlige for gennemførelse af uddannelsen (fællesgrad). Muligheden for flere nationalt forskellige eksamensbeviser eller ét fælles internationalt eksamensbevis skal lette adgangen til arbejdsmarkedet

i de enkelte lande og er derfor med til at sikre mulighed for øget mobilitet og international anerkendelse af uddannelsen.

Den danske uddannelsesdel af en fællesuddannelse kan tilrettelægges med uddannelsesdele fra eksisterende danske uddannelser eller med nyudviklede uddannelsesdele.

For den studerende er uddannelsesforløbet én samlet uddannelse, hvis enkeltdele gennemføres på danske og udenlandske uddannelsesinstitutioner. Den studerende optages og indskrives på den pågældende uddannelse ved den danske institution, der har det overordnede ansvar for den samlede uddannelse, mens det umiddelbare ansvar for de udenlandske dele af uddannelsen varetages af de udenlandske institutioner. Den studerende vil få mulighed for at klage til uddannelses- og forskningsministeren over den danske institutions afgørelse, herunder afgørelser om det samlede uddannelsesforløb, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Den studerende vil ikke kunne klage til uddannelsesministeren over afgørelser, som er truffet af en institution i udlandet, for så vidt angår de uddannelsesdele, som er gennemført ved den udenlandske institution.

Studerende ved en udenlandsk institution, der som led i en aftale om fællesuddannelse tager en del af uddannelsen ved en dansk institution, optages på den pågældende uddannelse ved den udenlandske institution, og indskrives ved den danske institution.

For ikke at begrænse muligheden for at også en større kreds af nationalt forskellige uddannelsesinstitutioner kan udgøre en bred international ramme for en fællesuddannelse, er der ikke foreslået fastsat nærmere krav til, i hvilket omfang uddannelsens ECTS-point skal være gennemført ved en dansk institution.

Efter bestemmelsen kan aftaler kun indgås med anerkendte udenlandske institutioner. Anerkendelseskravet indebærer, at de pågældende udenlandske institutioner skal være kvalitetssikrede eller på anden måde anerkendt i deres hjemlande, og at den uddannelse, der indgås aftale om, ligeledes er kvalitetssikret, eventuelt som led i en institutionsakkreditering, eller på anden måde godkendt efter nationale regler i de respektive hjemlande og minimum er på niveau med den danske del af uddannelsen.

Uddannelser, der er tilrettelagt med parallellforløb og som fællesuddannelser, vil på linje med ordinære nationale uddannelser være omfattet af kravet om prækvalifikation.

Til nr. 15

Der kan efter gældende ret udbydes ekstra uddannelsesaktiviteter til talentfulde studerende.

Ændringen er en konsekvens af, at bestemmelsen om talentinitiativer er blevet rykket fra § 3 til § 12 a, jf. dette lovforslags § 1, nr. 17.

Til nr. 16

Der kan efter gældende ret udbydes ekstra uddannelsesaktiviteter til talentfulde studerende.

Ændringen er en konsekvens af, at bestemmelsen om talentinitiativer er blevet rykket fra § 3 til § 12 a, jf. dette lovforslags § 1, nr. 17.

Til nr. 17

Med § 12 a præciseres muligheden for institutionerne til at kunne udbyde ekstra uddannelsesaktiviteter til egne talentfulde studerende, der er optaget på en videregående maritim

uddannelse. Den foreslåede bestemmelse afspejler således, at talentinitiativer vedrørende ekstra uddannelsesaktiviteter retter sig mod talentfulde studerende på det videregående uddannelsesniveau. Af hensyn til lovens struktur foreslås den gældende § 3 ophævet, og bestemmelsens indhold indsat i § 12 a. Se dette lovforslags § 1, nr. 2.

Ekstra uddannelsesaktiviteter kan omfatte: 1) Udmærkelse på eksamensbeviset, 2) Anerkendelse af ekstra-curriculære aktiviteter på eksamensbeviset og 3) Ekstra ECTS-point. Disse aktiviteter har til formål at anerkende de dygtigste og mest motiverede studerende, og samtidig bidrager aktiviteterne til at styrke talentindsatsen på institutionerne.

Institutionerne kan udbyde enkeltfag fra eksisterende maritime uddannelser til egne talentfulde elever fra ungdomsuddannelser. Institutionerne modtager ikke taxametertilskud for disse aktiviteter.

Dette initiativ er kun tiltænkt de særligt kvalificerede, der får mulighed for at tage fag på en videregående maritim uddannelse uden deltagerbetaling, mens de gennemfører deres ungdomsuddannelse. Ved en eventuelt senere optagelse på den pågældende eller beslægtede uddannelse, skal der ske meritoverførsel, hvis reglerne herfor er opfyldt. Institutioner, der giver merit for aktiviteten, vil modtage fuldt taxametertilskud for det beståede fag, uanset om faget er bestået ved denne institution eller en anden institution. Ministeren fastsætter nærmere regler om talentindsatsen. For de maritime uddannelsesinstitutioner, der ønsker at gøre brug af muligheden for at tilbyde tidlig studiestart for elever på ungdomsuddannelser, skal formidling, rekruttering, udvælgelse, praktisk gennemførelse m.v. af initiativet ske i samarbejde med de relevante ungdomsuddannelsesinstitutioner. Elever på ungdomsuddannelser kan i dag få merit for undervisning i kernestof på ungdomsuddannelsen for fag gennemført på videregående uddannelsesniveau, dog således at eleven stadig kan komme til prøve i kernestoffet på ungdomsuddannelsen.

Til nr. 18

Efter gældende ret er det ikke muligt at opkræve gebyr for genudstedelse af eksamensbeviser m.v. I forbindelse med gennemførelse af en maritim uddannelse udstedes der mange originaldokumenter såsom eksamensbeviser, kursusbeviser og kvalifikationsbeviser. Med bestemmelsen i § 20 a foreslås det at give uddannelses- og forskningsministeren mulighed for at fastsætte regler om opkrævning af betaling af gebyr for genudstedelse af eksamensbeviser m.v. Bestemmelsen har ikke til formål at ændre ved, at alle har krav på at få udstedt et eksamensbevis m.v. uden betaling og omfatter således ikke udstedelse af originale dokumenter.

Bestemmelsen tager således alene sigte på de mange udstedelser af genparter af diverse beviser, som søfarende har behov for i forbindelse med beskæftigelse. Det kan til tider være en stor belastning for uddannelsesinstitutionerne, såvel som for styrelsen, at udstede disse genparter af dokumenter, som den søfarende har mistet. Derfor foreslås det, at ministeren kan fastsætte regler om et gebyr for udstedelse af genparter. Gebyrets størrelse skal fastsættes ud fra en beregning af de faktiske omkostninger for uddannelsesinstitutionerne og styrelsen.

De maritime uddannelsesinstitutioner har i dag alene adgang til at fastsætte ordensregler, herunder disciplinære foranstaltninger, overfor elever og studerende under henvisning til det forvaltningsretligt anerkendte princip om ”anstaltsforholdet”. Anstaltsforholdet adresserer primært en institutions råderum i forhold til konkret opståede situationer, hvor institutionen af hensyn til dens umiddelbare virke, er nødsaget til at iværksætte en konkret disciplinær sanktion. Der er således grænser for, hvilke mere generelle retningslinjer/ordenregler en institution kan udstede under henvisning til anstaltsforholdet.

Med den foreslåede bestemmelse i § 20 b, vil institutionerne f. eks. kunne fastsætte generelle regler om advarsler, midlertidige og permanente bortvisninger fra uddannelsesinstitutionerne. Uddannelsesinstitutionerne skal i fastlæggelsen af ordensregler følge de almindelige forvaltningsretlige regler og grundsætninger om bl.a. proportionalitet og partshøring ved anvendelse af denne bemyndigelse.

Disciplinære foranstaltninger finder anvendelse, når elever og studerende overtræder uddannelsesinstitutionens ordensregler. Ordensreglerne kan omfatte flere forhold f.eks. forstyrrende eller støjende adfærd i undervisningen, overtrædelse af rygeforbud, truende eller chikanerende adfærd, hærværk m.v. Elever og studerende, herunder på kostafdelinger, er kun omfattet af ordensreglerne, så længe de befinder sig på institutionens område eller på anden måde kan betragtes som værende tilknyttet til uddannelsesinstitutionen f.eks. i forbindelse med ekskursioner. For elever på kostafdelinger kan uddannelsesinstitutionen bestemme, at samme regler skal finde anvendelse for eleverne i deres fritid under ophold på kostafdelingen. Institutionerne vil således ikke kunne sanktionere elevernes øvrige adfærd uden for kostafdelingen, f.eks. i forbindelse med friweekend.

Til nr. 19

Efter ressortændringen i 2011, hvor de maritime uddannelser blev overført til Uddannelses- og Forskningsministeriet fra Økonomi- og Erhvervsministeriet (Søfartsstyrelsen), er den samlede faglige indsigt i de maritime uddannelser ikke længere (også) forankret i en central statslig styrelse. Det vurderes derfor, at faglige spørgsmål bedst håndteres i institutionsregi. Den foreslåede bestemmelse harmoniserer dermed med de klagemuligheder der gælder for de øvrige videregående uddannelsesinstitutioner, til kun at omfatte klager om retlige forhold.

Den foreslåede ændring skal også ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af § 5 a i lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., jf. lovforslagets § 2, hvorefter de maritime uddannelsesinstitutioner omfattes af Kvalifikationsnævnets kompetence. Elever og studerende ved maritime uddannelser får derved mulighed for at påklage institutionernes afgørelser om merit til en anden instans. Dermed er det ikke alle faglige spørgsmål i relation til afgørelser truffet af uddannelsesinstitutionerne, der bliver afskåret fra klageadgang.

Til § 2

Til nr. 1

Efter gældende ret er de maritime uddannelser ikke omfattet af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. og dermed ikke omfattet af Kvalifikationsnævnets kompetence.

Med ændringen af § 5 a, stk. 3, foreslås det, at uddannelses- og forskningsministeren indsættes, så det tydeligt fremgår, at det er visse uddannelser under uddannelses- og forskningsministeren, der er omfattet af denne bestemmelse, dog fortsat med undtagelse af universitetsuddannelserne, der har meritankenævn, jf. § 18 a i lovbekendtgørelse nr. 960 af 14. august 2014 om universiteter (universitetsloven). Ændringen betyder dermed, at de maritime uddannelser nu omfattes af bestemmelsen.

Med ændringen af § 5 a, stk. 4, foreslås det, at de maritime uddannelser omfattes af Kvalifikationsnævnets kompetence på lige fod med øvrige videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet, med undtagelse af universitetsuddannelserne, der har meritankenævn, jf. universitetslovens § 18 a, for så vidt angår studienævnets afgørelser om afslag på forhåndsmerit og afgørelser om afslag på merit for danske uddannelseselementer. Det betyder, at Kvalifikationsnævnet skal behandle klager over faglige spørgsmål ved afgørelser om merit truffet af de maritime uddannelsesinstitutioner, mens retlige forhold fortsat vil blive behandlet i Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Til § 3

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. maj 2015.

Det foreslås med bestemmelserne i *stk. 2* og *3*, at behandlingen af eventuelle klager over faglige spørgsmål, der er modtaget i Styrelsen for Videregående Uddannelser inden lovens ikrafttræden, behandles i styrelsen. Klager over faglige spørgsmål vedrørende institutionernes afgørelser om merit, der modtages efter 1. maj 2015, behandles af Kvalifikationsnævnet.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 4*, at bekendtgørelser udstedt i medfør af lov om maritime uddannelser forbliver i kraft indtil de ophæves eller ændres.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	Lovforslaget
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelser nr. 466 af 8. maj 2013, som ændret ved § 4 i lov nr. 898 af 4. juli 2013, § 2 i lov nr. 520 af 26. maj 2014 og § 4 i lov nr. 750 af 25. juni 2014, foretages følgende ændringer:</p>
	<p>1. I § 1 indsættes som <i>stk. 2 og 3</i>: »<i>Stk. 2.</i> Formålet med det samordnede maritime uddannelsessystem er at sikre praksisnære uddannelser, der på et internationalt niveau og i overensstemmelse med internationale konventioner imødekommer behovet for kvalificeret arbejdskraft, og hvis vidgrundlag er karakteriseret ved erhvervs- og professionsbaseret. <i>Stk. 3.</i> De maritime professionsbacheloruddannelser skal bygge på forsknings- og udviklingsviden inden for de relevante fagområder og viden om praksis i de professioner og erhverv, som uddannelserne er rettet mod.«</p>
<p>§ 2. Loven omfatter uddannelse af</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) enhedsofficerer, skibsførere, styrmænd og skippere, 2) maskinmestre og skibsmaskinister, 3) skibsassistenter, 4) skibskokke og 5) fiskere. <p><i>Stk. 2.</i> § 4, stk. 1 og 3, § 5, stk. 2, §§ 5 a-7, § 14, § 23 a, stk. 1, § 23 b og § 24 finder tillige anvendelse på efteruddannelse af maritimt personel, hvortil der ydes statsligt tilskud.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Reglerne i kapitel 3 omfatter kun uddannelsesinstitutioner, der modtager statsligt tilskud eller lån i henhold til § 5.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan undtage en uddannelsesinstitution helt eller delvis fra regler i kapitel 3 eller fra regler fastsat i medfør heraf, hvis uddannelsesinstitutionen er godkendt efter anden lovgivning end denne lov og er omfattet af regulering med tilsvarende formål som kapitel 3.</p>	<p>2. § 2 ophæves, og i stedet indsættes: »§ 2. Reglerne i kapitel 3 og kapitel 3 a omfatter kun uddannelsesinstitutioner, der modtager statsligt tilskud eller lån i henhold til § 5. <i>Stk. 2.</i> Uddannelses- og forskningsministeren kan undtage en uddannelsesinstitution helt eller delvis fra regler i kapitel 3 og kapitel 3 a eller fra regler fastsat i medfør heraf, hvis uddannelsesinstitutionen er godkendt efter anden lovgivning end denne lov og er omfattet af regulering med tilsvarende formål som kapitel 3 og kapitel 3 a.«</p>

<p>§ 3. Institutionen kan udbyde ekstra uddannelsesaktivitet til talentfulde studerende og talentfulde elever, der er optaget på en maritim uddannelse, jf. § 2. <i>Stk. 2.</i> Institutionen kan udbyde enkeltfag fra en maritim uddannelse, jf. § 2, til talentfulde elever på andre ungdomsuddannelser.</p>	<p>3. § 3 ophæves.</p>
<p>§ 4. - <i>Stk. 2.</i> <i>Stk. 3.</i> <i>Stk. 4.</i> <i>Stk. 5.</i> <i>Stk. 6.</i> Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan efter anmodning godkende uddannelser og kurser, som afholdes i udlandet. De udgifter for ministeren, der er forbundet hermed, betales af den, der har fremsat anmodningen om godkendelse.</p>	<p>4. § 4, <i>stk. 6</i> ophæves.</p>
<p>§ 5. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser yder inden for en årlig ramme tilskud til drift, bygninger, ledelse og administration af de i § 2, <i>stk. 1</i>, nævnte uddannelser. Det er en betingelse for at få tilskud, at der efter ministerens skøn er behov for vedkommende undervisning. De enkelte tilskuds størrelse fastsættes på de årlige finanslove.</p>	<p>5. I § 5, <i>stk. 1</i>, ændres »de i § 2, <i>stk. 1</i>, nævnte uddannelser« til: »maritime uddannelser omfattet af denne lov«.</p>
<p>§ 5. - <i>Stk. 2.</i> Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan yde tilskud til efteruddannelse med henblik på opfyldelse af kvalifikationskrav fastsat af Søfartsstyrelsen i henhold til lov om skibes besætning</p>	<p>6. I § 5, <i>stk. 2</i>, indsættes efter »efteruddannelse«: »og prøver«.</p>
	<p>7. Efter § 7 indsættes i <i>kapitel 2</i>: »§ 7 a. Ved uddannelser, hvor antallet af studiepladser fastsættes af uddannelses- og forskningsministeren, jf. § 12 b, fastsættes tilskuddet efter § 5 i overensstemmelse hermed. <i>Stk. 2.</i> Ved optag ud over det fastsatte antal studiepladser reduceres den tilskudsudløsende aktivitet i forhold til den indberettede aktivitet med den procentdel, som meroptaget udgør af årgangens optag. Modregning foretages i tilskud for det efterfølgende finansår. Hvis overskridelsen er betydelig, kan modregning foretages i tilskud for yderligere finansår.</p>

	«
Kapitel 3 <i>Økonomiske og administrative forhold for visse uddannelsesinstitutioner</i>	8. Overskriften til <i>kapitel 3</i> affattes således: » <i>Kapitel 3</i> <i>Uddannelsesinstitutionernes status</i> «
§ 8. Uddannelsesinstitutionens forhold reguleres i en vedtægt. Vedtægten skal indeholde bestemmelser om uddannelsesinstitutionens navn, formål, ledelsesforhold og kapital m.v. Det skal fremgå af vedtægten, at institutionen er en statstilskudsfinansieret selvejende institution. <i>Stk. 2.</i> Uddannelsesinstitutionens vedtægt skal godkendes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. <i>Stk. 3.</i> Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan fastsætte regler om, uddannelsesinstitutionernes vedtægter, herunder om, at vedtægterne skal indeholde bestemmelser om studenterrepræsentanter i bestyrelsen, om ret til indstilling af bestyrelsesmedlemmer og om disses udpegningsperiode og genudpegningsmuligheder.	9. § 8 ophæves, og i stedet indsættes: »§ 8. De maritime uddannelsesinstitutioner er statsfinansierede selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Uddannelsesinstitutionens forhold reguleres i en vedtægt, som skal godkendes af uddannelses- og forskningsministeren. <i>Stk. 2.</i> Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om uddannelsesinstitutionens vedtægter.«
	10. Efter § 8 a indsættes som ny <i>kapiteloverskrift</i> : » <i>Kapitel 3 a</i> <i>Bestyrelsens sammensætning og opgaver</i> «
§ 9. <i>Stk. 2.</i> <i>Stk. 3.</i> <i>Stk. 4.</i> Bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for sit virke. Forretningsordenen skal godkendes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.	11. § 9, <i>stk. 4, 2. pkt.</i> , ophæves.
§ 9 d. For bestyrelsen og den daglige leder gælder bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og kapitel 8 om tavshedspligt m.v. <i>Stk. 2.</i> I forbindelse med en uddannelsesinstitutionens afgørelser om ansættelse eller afskedigelse af medarbejdere, herunder den daglige leder, gælder bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 4 om partens	12. § 9 d ophæves.

<p>aktindsigt, kapitel 5 om partshøring og kapitel 6 om begrundelse m.v.</p>	
	<p>13. Efter § 10 indsættes i <i>kapitel 3 a</i>:</p> <p>»§ 10 a. Bestyrelsen skal forvalte uddannelsesinstitutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Bestyrelsen skal udfærdige en flerårig plan for vedligehold af uddannelsesinstitutionens bygninger som forpligter institutionen til at vedligeholde sine bygninger på et forsvarligt niveau og til at sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Bestyrelsen skal under størst mulig hensyntagen til sikkerheden anbringe de likvide midler på en eller flere af følgende måder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant. 2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn. 3) Som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS). 4) I værdipapirer fra et EU-/EØS-medlemsland, bortset fra aktier og investeringsforeningsbeviser, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 1 og 2. <p><i>Stk. 4.</i> Bestyrelsen kan uanset bestemmelsen i stk. 3, nr. 4, under størst mulig hensyntagen til sikkerheden i fornødent omfang anbringe likvide midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.v., hvis institutionen derved opnår økonomiske fordele. Andelene og aktierne skal afhændes, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den forudsatte fordel.«</p>
	<p>14. Efter § 11 indsættes i <i>kapitel 5</i>:</p> <p>»§ 11 a. Uddannelses- og forskningsministeren kan godkende, at uddannelsesinstitutioner som</p>

	<p>særskilt indtægtsdækket virksomhed udbyder maritime uddannelser i udlandet, som institutionen efter denne lov kan godkendes til at udbyde i Danmark.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Godkendelse kan kun gives, hvis Danmark Akkrediteringsinstitution har akkrediteret udbuddet eller institutionen positivt.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Uddannelses- og forskningsministeren kan, når forhold ved udbud i udlandet nødvendiggør det, beslutte at fravige bestemmelser i loven og regler fastsat i medfør heraf.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om udbud i udlandet, herunder om gebyr for behandling af ansøgning om godkendelse af udbud, deltagerbetaling og gennemførelse af udbuddet gennem et selskab med begrænset hæftelse og om, at studerende på udbud i udlandet ikke indgår i uddannelsesinstitutionens tilskudsgrundlag.</p> <p>§ 11 b. Uddannelses- og forskningsministerens udgifter i forbindelse med godkendelse af uddannelser i udlandet (audit) betales af den, der har fremsat anmodningen om godkendelse.</p> <p>§ 11 c. Institutioner, der udbyder videregående maritime uddannelser, skal tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.</p> <p>§ 11 d. En institution kan efter aftale med en eller flere udenlandske institutioner tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen kan gennemføres ved anerkendte udenlandske institutioner.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om de aftaler, som institutionen kan indgå efter stk. 1.</p> <p>§ 11 e. Uddannelses- og forskningsministeren kan tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen skal gennemføres ved en eller flere anerkendte udenlandske institutioner.«</p>
<p>§ 12. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan under iagttagelse af bindende internationale bestemmelser fastsætte regler om</p>	<p>15. I § 12, stk. 1, nr. 5, ændres »§ 3, stk. 1« til: »§ 12 a, stk. 1«.</p>

<p>1) 2) 3) 4) 5) kriterier for udvælgelse af talentfulde studerende og talentfulde elever, der kan deltage i ekstra uddannelsesaktiviteter, jf. § 3, stk. 1, og om udstedelse af eksamensbeviser, der kan påføres udmærkelse og anerkendelse, og</p>	
<p>§ 12. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan under iagttagelse af bindende internationale bestemmelser fastsætte regler om</p> <p>1) 2) 3) 4) 5) 6) udbud af enkeltfag, herunder om kriterier for udvælgelse af talentfulde elever, der kan deltage i enkeltfag, jf. § 3, stk. 2.</p>	<p>16. I § 12, stk. 1, nr. 6, ændres »§ 3, stk. 2« til: »§ 12 a, stk. 2«.</p>
	<p>17. Efter § 12 indsættes: »§ 12 a. Uddannelsesinstitutionen kan udbyde ekstra uddannelsesaktivitet til talentfulde studerende, der er optaget på en videregående maritim uddannelse omfattet af denne lov. Stk. 2. Uddannelsesinstitutionen kan udbyde enkeltfag fra en maritim uddannelse til talentfulde elever på andre ungdomsuddannelser end dem, der er omfattet af denne lov. § 12 b. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte antallet af studiepladser for uddannelser omfattet af denne lov.«</p>
	<p>18. Efter § 20 indsættes i <i>kapitel 7</i>: »§ 20 a. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr i forbindelse med udstedelse af genparter af eksamensbeviser. § 20 b. Uddannelsesinstitutionen kan fastsætte regler om disciplinære foranstaltninger over for elever og studerende.«</p>
<p>§ 24. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan fastsætte regler om klageadgangen, herunder at afgørelser ikke kan indbringes for højere administrativ</p>	<p>19. I § 24 indsættes som <i>1. pkt.</i>: »§ 24. De afgørelser, som institutionen træffer efter denne lov eller efter regler fastsat i medfør af denne lov, kan indbringes for uddannelses-</p>

<p>myndighed.</p>	<p>og forskningsministeren, når klagen vedrører retlige spørgsmål.« 1. pkt. bliver herefter 2. pkt.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p style="text-align: center;">I lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 579 af 1. juni 2014, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 5 a. Uddannelses- og forskningsministeren nedsætter et klagenævn, Kvalifikationsnævnet. <i>Stk. 2.</i> <i>Stk. 3.</i> Personer med danske uddannelseskvalifikationer, der har søgt optagelse på, er optaget på eller er indskrevet ved en uddannelse, der udbydes efter regler fastsat af undervisningsministeren eller kulturministeren, kan indbringe en institutions afgørelse af, om kvalifikationer kan erstatte dele af den pågældende uddannelse, for Kvalifikationsnævnet. <i>Stk. 4.</i> <i>Stk. 5.</i> <i>Stk. 6.</i> <i>Stk. 7.</i> <i>Stk. 8.</i></p>	<p>1. I § 5 a, <i>stk. 3 og 4</i>, indsættes efter »undervisningsministeren«: », uddannelses- og forskningsministeren«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p><i>Stk. 1.</i> Loven træder i kraft den 1. maj 2015. <i>Stk. 2.</i> § 1, nr. 19, og § 2 har virkning for klager, der modtages efter lovens ikrafttræden. <i>Stk. 3.</i> Klager over uddannelsesinstitutionernes afgørelser om merit, der er under behandling eller modtaget i Styrelsen for Videregående Uddannelser før lovens ikrafttræden, afgøres af styrelsen. <i>Stk. 4.</i> Bekendtgørelser udstedt i medfør af lov om maritime uddannelser forbliver i kraft indtil de ophæves eller ændres.</p>